

DRUŠTVENE VIJESTI

STRUČNO PUTOVANJE VARAŽDINSKIH GRAĐEVINARA

Posjet Siciliji – najvećem sredozemnom otoku

Sudionici stručnog putovanja obišli su romantične gradove i predjele bogate kulturnom baštinom i istaknutim "južnačkim" temperamentom, poput Palerma, Monreala, Siracuse i Catanie te Doline hramova i nezaobilazne Etne

Varaždinski građevinari, članovi Društva građevinskih inženjera i tehničara Varaždin (DGIT Varaždin) posjetili su sredinom listopada najveći mediteranski otok – Siciliju. Još je slavni Johann Wolfgang von Goethe izjavio da "bez Sicilije Italija nema duše". To je otok koji je stoljećima na raskriju pomorskih putova između Istoka i Zapada te Europe i Afrike.

Siciliju su prvo nastanila tri italska plemena (Sikanci, Elimljani i Sikulci), a onda su je počeli osvajati razni osvajači kojima je Sicilija bila zanimljiva zbog svoga značajnoga strateškog položaja. Osvajali su je Grci, Kartažani, Rimljani, Vandali, Goti, Bizantinci, Arapi, Španjolci, Perzijanci i Normanji. Na otoku je bila osnovana Kraljevina Sicilija i njime su vladale švapska dinastija Hohenstaufen, francuska dinastija Anžuvinaca, Savojska dinastija,

Burbonci, navodno neko vrijeme i mafija te konačno Republika Italija. Mafija je otjerala Burponce, a ime joj je nastalo od prvih slova izraza "Morte alla Francia Italia anela!" ("Smrt Francuskoj od Italije!"). Mafija tada nisu kriminalci, već uzorni

domoljubi i zaštitnici siromašnih i slabih. Sicilija je trokutasti otok okružen Sredozemnim, Tirenskim i Jonskim morem, površine oko 26 000 km² na kojem živi 5 milijuna stanovnika. Reljef je Sicilije brežuljkasto-planinski s kratkim rijekama koje su najčešće presušile pa su svedene na potoke. Otok je bogat egzotičnim biljkama kao što su fikus, strelicija (rajska ptica), banane, citrusi, masline, kapari, pistacije, bademi i lješnjaci, ali i vinovom lozom i žitaricama. Na južnom se dijelu temperatura penje i do 45 °C zbog prodora vreloga pustinjskog vjetra iz Sahare, ali na vrhu i padinama Etne iznad 3000 m zimi ima i snijega. Na Siciliji se slave tri svetice – Sv. Rozalija (zaštitnica Palerma), Sv. Agata (zaštitnica Catanie) i Sv. Lucija (zaštitnica Siracuse).

Članovi DGIT Varaždin u rimskom amfiteatru u Siracusi

DRUŠTVENE VIJESTI

Sudionici stručnog putovanja obišli su romantične gradove i predjele bogate kulturnom baštinom i istaknutim "južnačkim" temperamentom, poput Palerma, Monreala, Doline hramova, Enne, nezabilazne Etne (vulkan), Taormine, Siracuse i Catanie.

Palermo je očaravajući te pomalo kaotičan i egzotičan glavni grad Sicilije kojeg su osnovali Feničani. Imao je dugu i burnu prošlost, a danas je središte otočkoga političkog i društvenog života. U Palermu su varaždinski građevinari razgledali arapsko-normansku katedralu, kraljevske palače kao jednu od najdojmljivijih vladarskih palača u Europi, crkvu Martorana poznatu po mozaicima te Cappellu Palatina – baziliku s tri lađe, koja je bila privatna kapela kraljevske obitelji i u kojoj ima mnogo mozaika s biblijskim motivima. Posjetili su i Teatro Massimo, najveću opernu kuću u Italiji te katedralu Santa Vergine Maria Assunta u kojoj su grobovi kralja Ruggera II. i careva Enrica VI. i Federika II. U središtu starog Palerma je i Quattro Canti, raskrižje dviju glavnih ulica. Četiri se ugla tog raskrižja u obliku osmerokuta nazivaju i kazalištem Sunca jer je u svakom trenutku bar jedan obasjan svjetlošću. U podnožju svakog ugla je po jedna fontana koje predstavljaju četiri palermske rijeke, u redu iznad je uklesan simbol po jednoga godišnjeg doba, zatim slijedi po jedan od vladara Palerma, a u posljednjem je redu po jedna od svetica zaštitnica.

Gradić Monreale, do kojeg se može stići samo stubištem, poznat je po benediktinskom samostanu i prekrasnoj katedrali iz 12. stoljeća koja je ukrašena serijom zlatnih mozaika, remek-djelom bizantske umjetnosti.

U blizini je Agrigenta Dolina hramova, jedno od značajnijih antičkih arheoloških lokaliteta i najbolje očuvanih ostataka antičkih hramova, kao što su Jupiterov, Junonin, hram Sloga i Zeusov hram. Enna

Zajednička fotografija ispred ulaza u arapsko-normansku katedralu u Palermu

je grad u središtu otoka odakle se pruža pogled na cijelu Siciliju, pa se smatra otočkim vidikovcem.

Etna je jedan od najaktivnijih vulkana na svijetu. To je 3320 m visok stratovulkan (zvan i kompozitni) koji se pruža na površini od 1190 km², a oko njega je 20 hektara nenaseljenog područja. Najveće su erupcije u posljednjih sto godina zabilježene 1928., 1949., 1971., 1983., 1992., 2004. i 2011. godine. Prema legendi, tijekom erupcije Hefestova kovačnica izrađuje oružje. Iz vulkana stalno izlazi lagana para. Cesta vijuga crnim krajolikom kojim je nekada prolazila užarena lava. Na 1000 m nadmorske visine prestaje vegetacija pa se vide ostaci lave i pepela, a put vodi do kratera Silvestri na visini od 1982 metara. Na obroncima Etnе sudionici su putovanja povremeno zastajali na degustacijama meda od mandarina, limuna ili naranči, poznatih sicilijanskih laganih vina, likera od limuna, badema, pistacijata te usoljenih maslina i kapara, luka i češnjaka, ali i maslinovih ulja s raznim dodacima (bosiljak, origano, ružmarin...). Taormina je grad na brdu Monte Tauro,

odakle se pruža čudesan pogled na okolicu i Jonsko more, a ima grčko-rimski teatar s pogledom na Etnu. Siracusa je grad koji je nekad bio najvažnija grčka kolonija na Siciliji. Sv. Luciji, gradskoj zaštitnici, posvećeno je svetište u obliku obrnutog cvijeta ljiljana. U Siracusi se nalazi grčki teatar i rimski amfiteatar te špilja Dionizijevo uho (široka 23 m i duga 65 m) koja je navodno izrađena za potrebe robijanja. Šetnja slikovitim ulicama dovele je Varazdince do katedrale, koja je spoj grčkog hrama posvećenog božici Ateni i barokne crkve. Catania je drugi najveći grad na Siciliji i sjedište je istoimene provincije. Poznat je po katedrali, grčkom teatru i slonovoj fontani.

U sicilijanska vina iz raznih provincija (bijelih, roze i crnih), poznatog piva (Birre Moretti), fritula iz brašna od slanutka, brusketa, cannoli slastica, arancina (pohane riže s raznim dodacima), paste, suježe ubranih banana i drugih delicija, sudionici su putovanja mogli upoznati navike i način života toga egzotičnog otoka.

Mirna Amadori, dipl. ing. građ.